

PERUSTUSMUOTTIEN ASENNUSOHJEET

1. Rakennuksen pohjan kaivutöiden jälkeen sokkelilinjat täytetään vähintään 200 mm:n sorakerroksella. Sora tasataan perustamistasoon ja tiivistetään kerroksittain huolellisesti tärylevyllä. Tässä vaiheessa asennetaan routalevyjen alle jäävät salaoja- ja sadevesiputket. Routaeristelevyille on varattava riittävä tila pohjatöiden yhteydessä.

2. Tiivistetyn, tasatun sorakerroksen päälle asennetaan vähintään 300 mm muottia leveämpiä muovilautoja (MULA) korkolaudoiksi poikittain kahden metrin välein; jokaisen muotin alla tulee olla vähintään kaksi lautaa, jotka vaaitaan molemmista päistään tarkasti oikeaan korkeuteen. Korkolaudan yläpinta on anturan alapintataso.

3. Linjalanka asennetaan valmiin sokkelipinnan linjaan (= muotin ulkokuoren sisäpintaan) linjapukkeihin ennen Soklex -valmismuottien asentamista tai kiinnitetään esimerkiksi Ø 6 mm harjaterästapeilla tai nauloilla muotteihin niiden alustavan asentamisen jälkeen. Ennen muottien asentamista pitää tehdä katkaisusuunnitelma, jolloin vältetään turha muottihukka.

4. Muottien asentaminen aloitetaan jostakin rakennuksen nurkasta työstämällä nurkkaan tulevien valmismuottien päät toisiinsa sopiviksi, katso Soklex -asennuspiirustukset / ulko- ja sisäkulman teko-ohjeet. Nurkkia tehdessä teräkset taivutetaan metalliputken avulla kulman muotoon. Mikäli käytetään irrallisia kulman tai suoran muotin jatkoteräksiä, niin ensin sidotaan alateräkset toisesta päästä sitomalangoilla muotin alateräksiin. Sen jälkeen liittyvä muotti työnnetään yhteen pujottamalla muotin jatkoteräkset jo asennetun Soklex -valmismuotin hakojen sisäpuolelle.

5. Näin edetään, kunnes rakennuksen ulkopiiriin kaikki muotit on asennettu, jonka jälkeen suoritetaan vielä tarkistusmittaukset. Tässä yhteydessä on tarkistettava myös ristimitat! Nurkkien ja suorien jatkosten toisiinsa liittäminen kannattaa varmistaa Ø 6 mm harjaterästapeilla.

6. Seuraavaksi aloitetaan alustava soratäyttö valmismuottien molemmin puolin 100-150 mm sorakerroksella. Tässä yhteydessä asennetaan ulkopuolen vaakasuuntainen routaeristys (EPS 120 Routa) routasuojaussuunnitelman mukaisesti. Routalevyt voivat samalla toimia sokkelimuottien ohjauslinjana.

7. Lopullinen soratäyttö aloitetaan ulkopuolelta asettaen aluksi soraa routalevyjen päälle ja seuraavaksi muottia vasten sisäpuolelle. Sen jälkeen täyttötyötä jatketaan kerroksittain vuorotellen ulkopuolelle ja sisäpuolelle. Täyttö tehdään näkyvän sokkelin puolella noin 100 mm muotissa olevan katkaisuviivan yläpuolelle ja samaan korkeuteen myös sisäpuolella. Täyttötyön yhteydessä tarkkaillaan, että valmismuotit pysyvät paikoillaan ja sokkelilinjat suorina. Varmistaminen sujuu parhaiten linjalangan avulla.

8. Seuraavaksi sidotaan muotin yläosan limittäiset rauditusjatkeet tai irralliset rauditusjatkeet sitomalangoilla yhteen. Rauditustyön jälkeen asennetaan 50x100 mm puutavarasta valmistettu yläpään tuenta paikoilleen. Lisäksi muotin yläreuna tuetaan noin 3-4 m välein maahan ankkuroiduilla vinotuilla. Varmistakaa vielä tässä vaiheessa ulkoreunan suoruus. Myös muottien ulkokuorien sisäpintojen tulee jatkua samassa tasossa. Yli 1000 mm korkeat muotit vaativat lisätuennan. Katsokaa Soklex -asennuspiirustukset.

9. Valmismuotin raudoitteet ripustetaan tuennan poikittaislautoihin (22x50 tai 22x100 mm) niin, että alateräkset ovat vähintään 50 mm irti alussorastuksesta ja samalla varmistetaan, että raudoitukset ovat vaakasuunnassa oikealla kohdalla ottaen huomioon ympäristöluokan vaatimat suojaetäisyydet.

10. Betonointi tehdään tasaisesti sisä- ja ulkokuoren väliin. Valukerrokset tiivistetään sauvatäryttimellä ja samalla varmistetaan anturaosan täytyminen. Muotit täytetään tasaisesti halkaisun molemmin puolin. Betonointi on helpointa tehdä betonipumpulla. Suositeltavan massan maksimiraekoko on # 16 mm ja notkeusluokka S3 (1-2 sVB^o). Lujusluokan määrittelee rakennesuunnittelija, yleensä betoni on säänkestävää rakennebetonia C25/30 (K30). Pumppauksen ja tiivistyksen jälkeen valun yläpinta hierretään tasaiseksi ja asennetaan siihen liittyvien rakenteiden vaatimat tartuntateräkset ja / muut tartunnat.

11. Muottien yläpään tuenta puretaan ja muotin ulkopuolen (tarvittaessa sisäpuolen) eristelevy poistetaan muotissa olevaa katkaisuviivaa myöten 2-5 vuorokautta betonoinnin jälkeen vallitsevista ympäristöolosuhteista riippuen. Eristelevy kannattaa leikata esimerkiksi käsi- tai moottorisahalla. Irtotettu levy voidaan hyödyntää lisälämmöneristeinä esim. rakennuksen alapohjaa eristettäessä.

12. Sokkeli on valmis ja näkyviin jää mattamainen ja karhea betonipinta, joka voidaan helposti käsitellä rakennesuunnittelijan ohjeiden mukaisesti. Luja ja lämmin Soklex -teräsbetoniperustus on valmis.